

СЛУЖБЕН ЛИСТ

НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

Skoplje

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува по потреба, во српско, хрватско, словенечко и македонско издание. — Огласи по тарифата. — Текушта сметка при Народната банка на ФНРЈ за претплата и одделни изданија бр. 1032-Т-220, за огласи 1032-Т-221.

Среда,

11 јуни 1955

БЕЛГРАД

БРОЈ 32

ГОД. XI

Цена на овој број е 30.— дин. — Претплата за 1955 година изнесува 1200.— дин., а за странство 1700.— динари. — Редакција: Улица Краљевик'а Марка бр. 9 — Телефони: Редакција 28-838, Администрација 26-276, Продажно одделение 22-619, Тел. централа 28-010.

349.

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА СТИПЕНДИИТЕ

Врз основа на членот 71 точка 2 од Уставниот закон за основите на општественото и политичкото устројство на Федеративна Народна Република Југославија и за сојузните органи на власта, се прогласува Основниот закон за стипендиите, што го усвои Сојузната народна скупштина на седницата на Сојузниот собор од 5 јули 1955 година.

ПР. бр. 23

9 јули 1955 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната народна скупштина,
Момча Пијаде, с. р.

ОСНОВЕН ЗАКОН ЗА СТИПЕНДИИТЕ

1. Општи одредби

Член 1

Заради издигнување висококвалифицирани стручњаци можат да се даваат стипендии за редовни студии на факултети, уметнички академии и виши училишта.

Стипендии можат да се даваат и за стручно и научно усовршување.

Исто така, стипендии можат да се даваат и за школување во стручни, учителски и средни уметнички училишта, како и во виши класови гимназија.

Член 2

Стипендијата е помош од општествената заедница за школување и за стручно и за научно усовршување.

Уживател на стипендија може да биде лице што покажува успех во школувањето односно лице што се истакнува со спрема и способност за стручно и научно усовршување.

Член 3

Стипендии за стручно и научно усовршување можат да им се даваат, по правило, само на лица што имаат факултетска или на неа рамна спрема.

Овие стипендии се даваат заради посетување курсеви и студии за усовршување, за усовршување преку работа во институти, лабораториуми и други заводи или установи, за специјализација и заради приготвување докторат.

Член 4

Стипендија може да се дава најмногу за онолку време колку според прописите за школувањето односно усовршувањето е потребно тоа да се заврши.

Ако стипендист од оправдани причини не го заврши школувањето односно усовршувањето во времето определено со прописите за школувањето односно усовршувањето, давањето на стипендија може да се продолжи додека не го заврши школувањето односно усовршувањето, но најмногу за една година.

Член 5

Лицата што примаат стипендија не можат за време на редовното школување да бидат во постојан работен однос.

Одредбите од претходниот став не се однесуваат за лицата што се на усовршување, како ни за учениците на мајсторските школи и на работничките одделенија од средните стручни школи кои за време на редовното посетување на училиштето остануваат во работен однос со скусено работно време.

Член 6

Едно лице може да прима само една стипендија, која може да ја дава еден или повеќе даватели.

Член 7

Стипендиите се даваат само врз основа на конкурс.

Член 8

Условите за давање стипендија ги определува давателот на стипендијата во склад со одредбите од овој закон и други прописи.

Член 9

Стипендиите за приготвување докторат или за стипендии или непосредно од давателите на стипендии.

Стипендиите за приготвување докторат или за усовршување се даваат, по правило, преку факултетите и на нив рамните школи.

Член 10

Стипендијата се исплатува во месечен износ и се дава за сите 12 месеци во годината.

До која височина може да се дава стипендијата, определува со одделни прописи Сојузниот извршен совет.

Член 11

Стипендии можат да даваат државни органи, факултети, школи, установи што имаат својство на правно лице, стопански и задружни организации.

Одредбите од овој закон не се однесуваат за стипендиите што ги даваат општествени организации, приватни правни лица и поединци.

За стипендиите на лица во работен однос што се упатени на усовршување или преквалификација важат одделни прописи.

За стипендиите што ги дава Државниот секретаријат за работи на народната одбрана важат одделните прописи, што ги донесува државниот секретар за работи на народната одбрана.

Член 12

На ученици од виши класови гимназија можат да им се даваат стипендии ако особено се истакнуваат во учењето, а немаат средства, за школување.

Овие стипендии се даваат, по правило, преку училиштето.

Член 13

На лица кои поради учество во Народноослободителната војна или поради важни општествени и државни задачи биле спречени на време да ги завршат студиите односно редовното школување па ги продолжат студиите односно школувањето, може да им се дава стипендија во поголем износ отколку што според прописите за височината на стипендијата е определено.

Член 14

Стипендии од странски даватели за студии во странство граѓаните на Федеративна Народна Република Југославија можат да примаат само преку факултетите односно преку надлежните државни органи или установите, што ќе ги определи Сојузниот извршен совет.

Член 15

Стипендии во смисла на овој закон можат да им се даваат и на странски државјани за школување односно усовршување во Федеративна Народна Република Југославија.

II. Фондови и комисији за стипендии

Член 16

Заради обезбедување средства за стипендии, извршните совети односно народните одбори можат да осниваат фондови за стипендии.

Ако нема услови за оснивање фонд, средствата за стипендии се обезбедуваат во буџетот на политичко-територијалната единица.

Две или повеќе општини можат да имаат еден фонд за стипендии.

Член 17

Средствата на фондовите се обезбедуваат со дотации од буџетот на политичко-територијалните единици. Средства на фондовите се и интересите на вложените средства од фондовите.

Средства од фондовите можат да бидат и подароци од стопански, здружни и општествени организации, како и од други правни лица и поединци.

Член 18

Општествените организации можат да дадат свои средства во фондот за стипендии и да ги определат условите под кои од тие средства се даваат стипендии.

Член 19

Фондот за стипендии има својство на правно лице.

Секој фонд за стипендии има свои правила. Правилата на фондот содржат особено одредби: за намената на фондот, за приходите на фондот, за начинот на употребата на тие приходи, за органите на управувањето, за начинот на нивното формирање и за нивните права и должности.

Член 20

Со фондовите за стипендии управуваат комисиите за стипендии.

Членовите на комисијата за стипендии ги именува:

- за републичкиот фонд за стипендии — републичкиот совет за просвета и култура;
- за фондот за стипендии на автономната единица — советот за просвета и култура на автономната единица;
- за фондот за стипендии на околицата или општината — народниот одбор по предлог од советот надлежен за работи на школото.

Членовите на комисијата се именуваат од редот на просветните, културните и другите јавни работници. Еден член бира студентската или младинската организација.

Бројот на членовите на комисијата го определува органот што неа ја именува.

Член 21

Комисији за стипендии се формираат и во околните и општините во кои не е основан фонд за стипендии.

Член 22

Комисијата за стипендии особено ги врши овие работи:

- донесува правила на фондот, што ги потврдува органот што ја именува комисијата;
- води евиденција за сите стипендии на територијата на републиката, односно на подрачјето на автономната единица, околицата и општината, без оглед кој е давател на стипендијата;
- врши контрола над давањето на стипендии и во врска со тоа предлага преземање потребни мерки;
- распишува конкурс за давање стипендии што се исплатуваат од фондот со кој управува;
- сключува договори за давање стипендии што се исплатуваат од фондот со кој управува;
- врши и други работи што со прописи ќе и се стават во делокруг.

Одредбите од предниот став сообразно важат и за комисијата од членот 21 од овој закон.

Член 23

Кога стопанска организација дава стипендии непосредно должна е да формира комисија за стипендии.

Членовите на оваа комисија ги именува работничкиот совет односно највисокиот орган на управувањето на стопанската организација.

Членови на комисијата можат да бидат и лица вон колективот на стопанската организација.

Член 24

Кога стопанска организација дава стипендии преку фондот за стипендии работничкиот совет односно највисокиот орган на управувањето на стопанската организација ги определува само средствата за таа цел, бројот на стипендиите и струките што има да се изучуваат односно видовите школи што има да се посетуваат. Другите права и должности ги врши комисијата за стипендии што управува со фондот.

III. Избирање стипендисти

Член 25

Конкурсот за стипендии треба да содржи особено: видот на школата, струката или гранката на науката, за која се однесува стипендијата, височината на стипендијата и времето за кое се дава таа, претходното школување или спремата на кандидатот, како и другите услови од значење за определувањето на конкурсот.

Член 26

На конкурсот под еднакви услови може да учествува секој граѓанин на Федеративна Народна Република Југославија.

Во рамките на условите на конкурсот може да се предвиди предимство за кандидатите од подрачјето на околицата и општината, кога давател на стипендија е народен одбор на околица, односно на општина.

Кога давател на стипендија е стопанска организација, може да се предвиди предимство за децата од членовите на колективот на таа организација.

Член 27

Конкурсот го распишува и врши избирање на стипендисти комисијата за стипендии односно давателот на стипендија.

Во стопанска организација избирањето го потврдува управниот одбор на стопанската организација. Ако давател на стипендија е установа што има својство на правно лице, конкурсот го распишува и врши избирање на стипендисти нејзиниот највисок орган на управување.

Ако давател на стипендија е факултет или стипендијата се дава преку факултет односно преку факултетска или универзитетска установа, конкурсот го распишува и врши избирање на стипендисти факултетската управа, и тоа непосредно или по предлог од факултетската односно универзитетската установа.

Ако стипендијата за студии во странство се дава преку факултет (член 14), конкурсот го распишува и врши избирање на стипендисти факултетскиот совет.

Член 28

Ако стипендија им се дава на ученици од виши-те класови на гимназија (Член 12), избирањето на стипендисти го врши училишниот одбор или давателот на стипендија.

Член 29

Конкурсот е јавен и мора да се објави најмалу 30 дена пред избирањето на стипендисти. Објавувањето се врши во печатот или на друг уобичаен начин, но така што јавноста на конкурсот да биде обезбедена.

Член 30

При избирањето на кандидати, во рамките на условите од конкурсот, предимство уживаат децата од паднатите борци во Народноослободителната војна и од жртвите на фашистичкиот терор како и кандидатите со послаба имотна состојба.

Член 31

При избирањето на кандидати органот што врши избирање независен е при избирањето и должен е врз основа на условите од конкурсот и прописите што важат да изврши избирање на оние кандидати што најдобро ги исполнуваат условите.

Член 32

Лицето што учествувало во конкурсот или чиј правен интерес е повреден може да изјави жалба против избирањето на стипендисти ако смета дека конкурсот не е спроведен според пропишаната постапка или дека избраното лице не ги исполнува условите пропишани со закон и со конкурсот. Ако органот што решава по жалбата утврди дека конкурсот не е спроведен според пропишаната постапка, ќе го поништи избирањето и конкурсот, а во другите случаи ќе го поништи само избирањето.

Член 33

Жалбата се изјавува:

1) против решението за избирање што ќе го донесе комисијата за стипендии (член 20) — до советот надлежен за школство на народниот одбор на околицата, на општината односно до републичкиот совет за просвета и култура;

2) против решението за избирање што ќе го донесе комисијата за стипендии на стопанска организација — до советот надлежен за школство на народниот одбор на општината;

3) против решението за избирање што ќе го донесе факултетската управа — до факултетскиот совет, а против решението за избирање што ќе го донесе факултетскиот совет — до републичкиот извршен совет.

4) против избирањето што го врши највисокиот орган на управувањето на установа што има својство на правно лице — до органот што врши непосреден надзор над законитоста на работата на установата.

IV. Права и должности на давателите на стипендии и на стипендистите

Член 34

Давателот на стипендија и стипендистот склучуваат договор за стипендијата.

Договорот за стипендија се склучува во писмена форма и само во писмена форма може да се менува или дополнува.

Договорот за стипендија го потпишува лицето што го претставува давателот на стипендија и стипендистот.

Ако стипендистот е малолетен договорот го потпишува и родителот односно старателот.

За стипендиите што им се даваат на ученици од виши класови гимназија не се склучуваат договори.

Член 35

Договорот за стипендија содржи одредби за височината, за начинот на исплатата и за траењето на стипендијата, како и други права и обврски на договорачите во врска со стипендијата.

Член 36

Со договорот може да се предвиди обврска на стипендистот по завршеното школување да проведе определено време во служба на давателот на стипендијата односно во службата што ќе му ја определи давателот на стипендијата, и тоа во определено место или во местото што ќе го определи давателот на стипендијата. Ова време не може да биде подолго од времето за кое е примена стипендијата.

Исто така, со договорот може да се определи и обврска на стипендистот да ги врати износите примени на име стипендија ако по завршеното школување не ќе стапи во служба предвидена со договорот или во таква служба ќе стапи но не го проведе договореното време, односно ако не тргне на служба во местото што е определено со договорот или што ќе го определи според договорот давателот на стипендијата.

Давателот на стипендијата може во смисла на претходните ставови да ја определи само онаа служба што им одговара на школските квалификации на стипендистот.

Член 37

Давателите на стипендии и општинските комисии за стипендија должни се во рок од 30 дена од денот на склучувањето на договорот за стипендија да достават по еден примерок од договорот до надлежната околиска комисија за стипендии.

Околските комисии за стипендии доставуваат по еден примерок од договорите за стипендија до училиштето што го посетува стипендистот односно до факултетот на кој тој студира. Доставувањето до факултетот се врши преку републичката комисија за стипендии.

Член 38

Факултетите односно школите се должни да водат евиденција на стипендистите на факултетите односно школите. Тие се должни на крајот на школската година да поднесуваат извештаи за полагањето на испити на стипендистите до надлежната околиска комисија за стипендии која за тоа го известува давателот на стипендија.

Член 39

Комисијата за стипендии односно давателите на стипендии се должни да вршат контрола над школувањето на стипендистот.

По барање од комисијата за стипендии или од давателот на стипендија стипендистот е должен да поднесе писмена потврда за полагањето на испити и за исполнувањето на други свои школски обврски.

Ако комисијата за стипендии или давателот на стипендија установат дека стипендистот го занемарил школувањето и поради тоа пропуштил на време да ги полага испитите односно на испитите покажал слаб успех, должни се да му ја запрат исплатата на стипендијата и да го определат времето во кое, според прописите за школувањето, има да ги положи испитите и да ја изврши другите свои школски обврски. Во тој случај исплатата на стипендијата се продолжува ако стипендистот во оставениот рок ги изврши тие обврски.

Член 40

Стипендист кој без своја вина не може да ја изврши обврските од договорот во поглед школувањето односно усовршувањето може да бара да се раскине договорот. Во случај на таков раскин на договорот стипендистот не е должен да ги врати износите на име примената стипендија.

Член 41

Давателот на стипендија ќе го прекине давањето на стипендијата:

1) ако стипендистот го загуби правото на натамошно школување;

2) ако поради неположените испити не може да се запише во наредната година односно ако не го положи класот, освен во случаите кога бил попречен со подолга болест или во други оправдани случаи;

3) ако во рокот определен во смисла на членот 39 од овој закон не ги положи испитите и не ги изврши своите други школски обврски;

4) ако спротивно на договорот за стипендија го промени видот на школата што треба да ја посетува или гранката на науката што треба да ја студира, без согласност од давателот на стипендијата, и

5) ако биде осуден на казната ограничување на граѓанските права.

Член 42

Давателот на стипендија е должен на стипендистот да му ги исплатува редовно и однапред месечните износи на стипендијата.

V. Казнени одредби**Член 43**

Одговорното лице во стопанска или друга организација или во установа кое, знаејќи за обврските на стипендистот спрема давателот на стипендија, го трими стипендистот во служба или го задржува во службата, ќе се казни за прекршокот со парична казна од 10.000 до 50.000 динари.

Ако некој орган на управувањето на стопанска или друга организација односно установа со самостојно финансирање, знаејќи за фактите од претходниот став, одобри прием односно прими во служба таков стипендист или во службата го задржува, стопанската или друга организација односно установа со самостојно финансирање ќе се казни за прекршокот со парична казна од 100.000 до 500.000 динари.

Член 44

Стипендистот кој ќе стапи во служба спротивно на договорот, ќе се казни за прекршокот со парична казна од 10.000 до 50.000 динари.

Член 45

Паричната казна од чл. 43 и 44 од овој закон оди во корист на соодветниот околиски фонд за стипендии.

Член 46

Административно-казнена постапка по прекршоците пропишани во чл. 43 и 44 води околискиот судија за прекршоци врз основа на општите прописи за прекршоците.

VI. Преодни и завршни одредби**Член 47**

Сите договори за стипендии склучени според досегашните прописи за стипендиите остануваат во сила.

Член 48

Се овластува Сојузниот извршен совет да може да донесува поблиски прописи за спроведување на овој закон.

Член 49

Со влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Општата уредба за стипендиите („Службени лист на ФНРЈ“, бр. 48/51) и сите прописи што се во спротивност со овој закон.

Член 50

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

350.

УКАЗ**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНА И ДОПОЛНЕНИЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СТОПАНСКИТЕ СУДОВИ**

Врз основа на членот 71 точка 2 од Уставниот закон за основите на општественото и политичкото устројство на Федеративна Народна Република Југославија и за сојузните органи на власта, се прогласува Законот за измена и дополнување на Законот за стопанските судови, што го усвои Сојузната народна скупштина на седницата на Сојузниот собор од 5 јули 1955 година.

ПР бр. 24

9 јули 1955 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито с. р.

Претседател
на Сојузната народна скупштина,
Моша Пијаде, с. р.

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНА И ДОПОЛНЕНИЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СТОПАНСКИТЕ СУДОВИ****Член 1**

Членот 111 од Законот за стопанските судови се менува и гласи:

„За решавање на стопанските спорови што ќе настанат од надворешнотрговските односи на домашните стопански претпријатија, установи или организации со странски физички или правни лица останува и натаму надлежна Надворешнотрговската арбитража во Белград, ако парничните странки писмено се договориле за нејзината надлежност.

Надворешнотрговската арбитража во Белград надлежна е и за решавање на поморските спорови на домашните стопански претпријатија, установи или организации со странски физички или правни лица, ако парничните странки се договориле за нивната надлежност.“

Член 2

Овај закон влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

351.

Врз основа на чл. 105 од Законот за здравствено осигурување на работниците и службениците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 51/54) а во врска со чл. 20 и 21 од Законот за данокот на приходите од авторските права и за фондот за унапредување на културните дејности („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 31/54), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА**ЗА СОЦИЈАЛНОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА УМЕТНИЦИТЕ****Член 1**

Уметниците што не се социјално осигурени по некој друг основ, а што според оваа уредба се вклучуваат во социјалното осигурување, имаат право на социјално осигурување според одредбите од оваа уредба.

Право на социјално осигурување според оваа уредба имаат и членовите на фамилиите на уметниците.

Уметниците кои се социјално осигурени според некој друг основ можат, по свој избор, да го оства-

руваат правото на пензијата според одредбите од оваа уредба наместо според прописите според кои се осигурени.

Член 2

Уметници во смисла на оваа уредба се книжевниците, композиторите и ликовните уметници на кои уметничка работа им е основно занимање (во натамошниот текст: уметници).

Сојузниот извршен совет ќе донесе одделни прописи за вклучување во социјалното осигурување на други категории уметници и други јавни работници, и ќе ги определи условите за нивното вклучување во социјалното осигурување според оваа уредба.

Член 3

Социјалното осигурување на уметниците се заснива, во секој поодделен случај, со решение од републичката комисија за социјално осигурување на уметниците донесено врз основа на пријавата на осигурување поднесена од страна на уметникот, по претходно прибавено мислење од соодветното здружение на уметниците.

Со решение донесено според претходниот став, се утврдува и денот на почетокот на осигурувањето според оваа уредба.

Како ден на почетокот на осигурувањето се зема денот на поднесувањето на пријавата на осигурување.

Член 4

Уметникот кој е незадоволен со решението од републичката комисија за социјално осигурување на уметниците, може да изјави жалба до Сојузната комисија за социјално осигурување на уметниците во рок од 15 дена.

Републичкиот завод за социјално осигурување што е незадоволен со решението од републичката комисија за социјално осигурување на уметниците може да изјави приговор до Сојузната комисија за социјално осигурување на уметниците.

Решенијата на Сојузната комисија по жалбите и приговорите се конечни. Против овие решенија не може да се води управен спор.

Член 5

Сојузната комисија за социјално осигурување на уметниците ја именува Одборот за просвета при Сојузниот извршен совет.

Републичката комисија за социјално осигурување на уметниците ја именува републичкиот совет за просвета и култура.

Во состав на комисијата влегуваат претставници од државната управа, од социјалното осигурување и од уметниците.

Претставниците на уметниците можат да бидат постојани и повремени членови на комисијата. Повремените членови се именуват од секоја гранка на уметничката дејност, на предлог од соодветното здружение, а влегуваат во комисија кога таа решава за осигурување на лицата што се занимаваат со уметничка дејност на односната гранка.

Член 6

Уметниците и членовите на нивните фамилии, кои се вклучени во социјалното осигурување според оваа уредба, ги имаат сите права од здравственото, пензионото и инвалидското осигурување на работниците и службениците, како и правата на постојанен додаток на деца, под условите и во обем што се предвидени со оваа уредба.

Во поглед здобивањето, остварувањето, користењето и губењето правата од социјалното осигурување, за се' што не е пропишано со оваа уредба важат прописите за социјалното осигурување на работниците и службениците.

Член 7

Заради определување правата од социјалното осигурување и пресметување придонесот за социјално осигурување уметниците се разврстуваат во следниве разреди на осигурувањето:

ако имаат работен стаж	се разврстуваат во разред	со основ од
до 10 години	X	од 9.700 динари
преку 10 до 15 години	IX	" 10.600 "
" 15 " 20 "	VIII	" 11.500 "
" 20 " 25 "	VII	" 12.400 "
" 25 " 30 "	VI	" 13.600 "
" 30 години	V	" 14.800 "

Член 8

Во работниот стаж за разврстување во разреди на осигурувањето и за здобивање и определување правата од социјалното осигурување им се засметува на уметниците осигурени според оваа уредба:

1) времето поминато во работен однос, како и останатото време што според општите прописи за социјалното осигурување се засметува во работен стаж;

2) времето од заснивањето на осигурувањето по оваа уредба;

3) времето на осигурувањето според Договорот за социјалното осигурување на книжевниците;

4) времето на уметничка работа вон работниот однос пред влегувањето во сила на оваа уредба, а во траење што ќе го утврди републичката комисија за социјално осигурување на уметниците по претходно прибавено мислење од соодветното здружение на уметниците.

Член 9

Правото на надоместок наместо плата во смисла на чл. 22 од Законот за здравственото осигурување на работниците и службениците им припаѓа на уметниците осигурени според оваа уредба кога времената неспособност односно спреченоста за работа трае повеќе од 60 дена, и тоа почнувајќи од 61 ден на неспособноста односно спреченоста за работа.

Надоместокот наместо плата во случај на бременост и породување припаѓа во траење од 90 дена, под условите определени со Законот за здравственото осигурување на работниците и службениците.

Надоместокот наместо плата се определува од основот на оној разред на осигурувањето (член 7) во кој осигуреникот е разврстан.

Член 10

Со правото на инвалидска пензија се здобиваат уметниците осигурени според оваа уредба во случај на полно и трајно губење општа работна способност, поради кое е изгубена и способноста за уметничка работа која е основно занимање.

Уметникот што наполнил ќе ја изгуби способноста за уметничка работа, а без да ја изгуби општата работна способност, има право на временна инвалидска пензија за онолку време колку е потребно за да се оспособи за друго слично занимање, но најмногу за две години.

По исклучок од одредбата на претходниот став, може извршниот одбор на републичкиот завод за социјално осигурување, по претходно прибавено мислење од републичката комисија за социјално осигурување на уметниците, да го признае правото на инвалидска пензија за сето време на траење неспособноста за уметничка работа.

При утврдување неспособноста за уметничка работа, инвалидско-пензионата комисија должна е да прибави мислење од соодветното здружение на уметниците.

Член 11

Со правото на старосна пензија се здобиваат уметниците осигурени според оваа уредба кога ќе наполнат:

1) за полна старосна пензија — машкото 65 години возраст и 35 години работен стаж, а жената 60 години возраст и 30 години работен стаж;

2) за неполна старосна пензија — машкото 70 години а жената 65 години возраст, и најмалку 15 години работен стаж.

Сојузниот извршен совет може за поодделни категории уметници со одделни прописи да определи и пониска старосна граница за здобивање со правото на полна старосна пензија, но таа граница не може да биде пониска од старосната граница пропишана со законот.

На уметниците што се здобиле со правото на старосна пензија според оваа уредба, им се исплатува таа пензија и ако по тоа ќе продолжат со самостојна уметничка работа.

Времето на самостојна уметничка работа по пензионисањето не се засметува во стаж за наголемување на пензијата.

Член 12

Пензијата и инвалиднината се определуваат од основот на оној разред на осигурувањето во кој уметникот е разврстан според чл. 7 од оваа уредба.

Особено заслужните уметници што се разврстани во VIII или повисок разред на осигурувањето, извршниот одбор на републичкиот завод за социјално осигурување може при пензионисањето иеклучително да ги разврста во било кој повисок разред на осигурувањето, па и во разредите од IV до I од чл. 2 од Уредбата за определување и преведување на пензиите и инвалиднините („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 32/52).

Пред донесувањето на решение за разврстување на уметникот во повисок разред во смисла на претходниот став републичкиот завод за социјално осигурување е должен да прибави мислење од републичката комисија за социјално осигурување на уметниците. Оваа комисија го дава мислењето за разврстување во повисоки разреди по претходно прибавено мислење од соодветното здружение на уметниците.

Ако извршниот одбор на републичкиот завод не го усвои мислењето на републичката комисија, должен е да го испрати предметот до Сојузниот завод за социјално осигурување, кој решава за разврстувањето во повисок разред врз основа на прибавеното мислење од Сојузната комисија за социјално осигурување на уметниците.

Член 13

Уметниците кои како лица во работен однос ги исполнуваат условите за здобивање со право на пензија според општите прописи за социјалното осигурување, а ги исполнуваат условите за пензија и според оваа уредба, можат според сопствениот избор да го остварат правото на пензија било според општите прописи за социјалното осигурување било според одредбите од оваа уредба.

Барањето за определување пензијата според оваа уредба во случаите од претходниот став се поднесува до републичката комисија за социјално осигурување на уметниците, која во секој поодделен случај решава, дали на лицето што подало барање може да му се признае правото на пензија според оваа уредба.

Другите права од социјалното осигурување ги остваруваат уметниците во работен однос исклучиво според општите прописи за социјалното осигурување.

Член 14

Правото на лична и фамилијарна пензија, како и правото на инвалиднина, според оваа уредба ќе се признае и во случаите кога условите за здобивање со право биле исполнети пред влегувањето во сила на оваа уредба.

Пензиите и инвалиднините остварени пред влегувањето во сила на оваа уредба врз основа на работниот однос на уметниците ќе се преведат, на барање на уживателите, на пензиите определени според оваа уредба под условите од чл. 13 од оваа уредба.

Пензиите определени според претходните ставови припаѓаат од првиот ден на наредниот месец по поднесеното барање.

Член 15

Постапката за остварување правата на пензија или инвалиднина според оваа уредба се покренува на писмено барање од осигурено лице.

Решението во прв степен за правото на пензија и инвалиднина го донесува републичкиот завод за социјално осигурување, а решенијата за другите права од социјалното осигурување ги донесува надлежниот сколиски (градски) завод за социјално осигурување.

Решението во втор степен го донесува непосредно повисокиот завод.

Кога со жалба против решението за правото од социјалното осигурување се побива мислењето на републичката комисија за социјално осигурување на уметниците, заводот кој решава по жалбата е должен да прибави мислење од Сојузната комисија за социјално осигурување на уметниците. Мислењето на Сојузната комисија е задолжително за заводот за социјално осигурување.

Решението на заводот за социјално осигурување донесено во втор степен е конечно во управната постапка и има значење на управен акт против кој може да се води управен спор.

Член 16

За правото на уметниците на осигурување според оваа уредба се решава врз основа на пријавата на осигурување што уметниците ја поднесуваат до републичката комисија за социјално осигурување на уметниците (член 3).

Врз основа на поднесената пријава комисијата утврдува дали пријавеното лице има право на осигурување според оваа уредба, и донесува за тоа писмено решение.

Кога комисијата ќе реши дека пријавеното лице има право на осигурување според оваа уредба, должна е пријавата на осигурување, заедно со своето решение, да ја достави до надлежниот околиски (градски) завод за социјално осигурување.

Член 17

Врз основа на поднесената пријава и податоците за признаениот работен стаж (чл. 8), околискиот (градскиот) завод за социјално осигурување врши разврстување на уметниците во разредите на осигурувањето и го известува републичкиот завод за социјално осигурување за бројот на пријавените осигуреници и за разредите во кои се разврстани.

Врз основа на извештаите од околиските (градските) заводи за социјално осигурување, републичкиот завод за социјално осигурување донесува решение за височината на придонесот и го доставува до републичката централа на Народната банка на ФНРЈ. Врз основа на решението од републичкиот завод за социјално осигурување банката е должна, секој месец од сметката на данокот на приходи од авторските права да ја уплати сумата назначена во решението на сметката на републичкиот завод за социјално осигурување.

Републичкиот совет за просвета и култура има право да врши контрола на исплатите извршени на товар на сметката на данокот на приходи од авторските права.

Член 18

Придонесот за социјалното осигурување на уметниците осигурени според оваа уредба се плаќа според општата норма на придонесот пропишана со сојузниот општествен план за покритие за сите права од социјалното осигурување на работниците и службениците.

Придонесот се определува со примена на пропишаната норма врз основите на разредите на осигурувањето во кои уметниците се разврстани.

Придонесот за социјалното осигурување на уметниците се плаќа од средствата наплатени од данокот на приходите од авторските права.

Уметникот кој престојува во странство поради уметнички ангажман, должен е во смисла на чл. 85 од Уредбата за финансирање на социјалното осигурување („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 12/55) сам да

го уплати придонесот за социјалното осигурување според нормата од 12,5% од остварените хонорари во странство.

Член 19

За уметниците кои ќе поднесат пријава на осигурување (чл. 3 и 16) до крајот на 1955 година, како ден на почетокот на осигурувањето се зема 1 јануари 1955 година.

Член 20

Со влегувањето во сила на оваа уредба престанува да важи Договорот за социјалното осигурување на книжевниците, склучен на 24 октомври 1952 година помеѓу Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ и Сојузот на книжевниците на Југославија.

Член 21

За книжевниците кои биле осигурени според Договорот за социјалното осигурување на книжевниците, ќе се уплати придонесот за социјалното осигурување според одредбите од оваа уредба од 1 август 1954 година.

Член 22

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1955 година.

Сојузен извршен совет

Р.п. бр. 270

9 јули 1955 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

352.

Врз основа на одделот II од Одлуката за потврда на уредбите на Сојузниот извршен совет и за натамошната работа на приготвување закони за стопанскиот систем („Службен лист на ФНРЈ“ бр. 8/54), а во врска со чл. 34 точ. 3 од Уредбата за надворешнотрговското работење („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 25/55), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА КОНТРОЛА НА КВАЛИТЕТОТ НА СЕЛКОСТОПАНСКИТЕ ПРОИЗВОДИ НАМЕНЕТИ ЗА ИЗВОЗ

I. Општи одредби

Член 1

Селскостопанските производи наменети за извоз се подложни на одделна контрола во поглед на квалитетот, начинот на пакувањето и означувањето.

Член 2

Како селскостопански производи во смисла на оваа уредба се подразбираат:

1) сите производи на земјоделството, градинарството, овоштарството, лозарството и нивните преработки, како и лековите, ароматичните и украсните растенија;

2) живите, закланите и убиените животни, како и нивните делови, преработки и производи;

3) споредните шумски производи.

Член 3

Селскостопанските производи од чл. 2 на оваа уредба наменети за извоз мораат да им одговараат на пропишаните југословенски стандарди.

Ако за поодделни селскостопански производи не се пропишани југословенски стандарди, селскостопанските производи наменети за извоз мораат да му одговараат на пропишаниот извозен квалитет и

на определените услови во поглед начинот на пакувањето и означувањето (во натамошниот текст: извозниот квалитет).

Извозниот квалитет на селскостопанските производи наменети за извоз за кои не се пропишани југословенски стандарди, го утврдуваат спогодбено Сојузната надворешнотрговска комора и Сојузот на селскостопанските комори на ФНРЈ, со потврда од сојузниот државен секретар за работи на народното стопанство.

Член 4

Службата за контрола на квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз е јавна служба.

Член 5

Службата за контрола на квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз ја организираат Сојузната надворешнотрговска комора и Сојузот на селскостопанските комори на ФНРЈ.

Коморите од претходниот став го определуваат и начинот на прегледувањето на квалитетот на поодделни селскостопански производи со потврда од сојузниот државен секретар за работи на народното стопанство.

Член 6

Надзор над функционирањето на службата за контрола на квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз врши Сојузната надворешнотрговска комора.

Надзор над службата за контрола на квалитетот на производите наменети за извоз врши и државата преку соодветните сојузни и републички инспекции, како и преку одделни комисији (чл. 19 и 20).

Член 7

Стопанските организации, општествените организации и установите со самостојно финансирање што вршат извоз на селскостопанските производи (во натамошниот текст: извозникот) должни се пред извршувањето на контролата на квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз да ги преземат сите потребни мерки со цел селскостопанските производи наменети за извоз да им одговараат на пропишаните југословенски стандарди односно на извозниот квалитет, како и пред извозот на селскостопанските производи да побараат извршување контрола на квалитетот на тие производи во смисла на одредбите од оваа уредба.

Член 8

Претпријатијата на железничкиот, поморскиот, речниот, патниот и воздушниот сообраќај не смеат да примаат на превозење селскостопански производи наменети за извоз за кои не е издаден сертификат (член 15).

II. Служба за контрола на квалитетот

Член 9

Службата за контрола на квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз ја вршат овластени стручни лица (контролори), а за определени селскостопански производи овластени стручни установи (заводи, лаборатории, селскостопански станици и сл.). Сојузната надворешнотрговска комора ги определува селскостопанските производи чија контрола на квалитетот вршат овластени стручни установи.

Службата за контрола на квалитетот на селскостопанските производи можат да ја вршат и стручни лица на работа при претпријатијата што се запишани во надворешнотрговскиот регистар за вршење работи на извоз на селскостопански производи.

Член 10

Стручните лица и стручните установи што ја вршат службата за контрола на квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз ги

определува Сојузната надворешнотрговска комора во споредба со Сојузот на селскостопанските комори на ФНРЈ, по предлог од извозниците или по сопствена иницијатива.

Листата на стручните лица и на стручните установи што се овластени да ја вршат службата за контрола на селскостопанските производи наменети за извоз должна е да ја состави и објави во „Службен лист на ФНРЈ“ Сојузната надворешнотрговска комора.

Член 11

За вршење на службата за контрола на квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз можат да се определат само лица што располагаат со пропишаната стручна спрема односно само установите што располагаат со потребната спрема за вршење на таа контрола.

Сојузниот државен секретар за работи на народното стопанство пропишува, по предлог од Сојузната надворешнотрговска комора и од Сојузот на селскостопанските комори на ФНРЈ, со која стручна спрема мораат да располагаат лицата од претходниот став.

Член 12

Стручните лица определени за вршење на службата за контрола на квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз полагаат пред републичкиот државен секретар за работи на стопанството заклетва дека својата должност ќе ја вршат совесно и во склад со прописите што постојат. Текстот од заклетвата го утврдува сојузниот државен секретар за работи на народното стопанство.

По положената заклетва Сојузната надворешнотрговска комора му издава на стручното лице легитимација во која е содржано овластението за вршење на контролата за квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз.

Член 13

Се овластува Сојузната надворешнотрговска комора во споредба со Сојузот на селскостопанските комори на ФНРЈ да донесува упатства за организацијата и функционирањето на службата за контрола на квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз.

III. Контрола на квалитетот на селскостопанските производи

Член 14

Контрола на квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз се врши во местото на утоварот.

Како место на утоварот се смета утоварната станица или магацинот во кој се приготвуваат стоките за извоз.

Член 15

Извозникот е должен пред утоварот на селскостопанските производи наменети за извоз да прибази уверение за тоа селскостопанскиот производ да му одговара на југословенскиот стандард односно на извозниот квалитет (сертификат).

Сертификатот по барање од извозникот го издава стручното лице односно овластената стручна установа што ја извршила контрола на квалитетот.

Член 16

Сертификатот се издава ако со преглед се утврди дека селскостопанските производи му одговараат на југословенскиот стандард односно на извозниот квалитет.

Ако со прегледот се утврди дека селскостопанските производи не му одговараат на југословенскиот стандард односно на извозниот квалитет, сертификатот нема да се издава туку на извозникот за тоа ќе му се даде образложено писмено решение.

Член 17

Трошоците на прегледот на селскостопанските производи наменети за извоз паѓаат на товар на извозникот.

Височината на надоместокот за трошоците на прегледот на поодделни селскостопански производи (тарифата) ја утврдува сојузниот државен секретар за работи на народното стопанство по предлог од Сојузната надворешнотрговска комора.

Член 18

Надоместокот за трошоците на прегледот (чл. 17 ст. 2) му припаѓа на стручното лице што ја извршило контролата на квалитетот на селскостопанските производи во полн износ ако контролата е извршена во редовното работно време. Ако контролата е извршена во редовно работно време, органот, установата или претпријатието при кое стручното лице е на работа може да задржи дел од надоместокот што и одговара на платата на стручното лице за време на неговото отсуствување од работа.

Ако контролата на квалитетот ја извршила стручна установа, надоместокот за трошоците на прегледот и припаѓа во полн износ на таа установа, а таа може на стручното лице што го извршило прегледот од тој износ да му даде награда.

IV. Надзор над работата на службата за контрола на квалитетот

Член 19

Сојузниот државен секретар за работи на народното стопанство може да формира стручни комисији од три члена заради повремена проверка на работата на стручните лица и стручните установи. Овој надзор се врши со контролирање на исправноста на поодделни издадени сертификати.

Ако стручната комисија утврди дека селскостопанските производи наменети за извоз за кои е издаден сертификат не му одговараат на југословенскиот стандард односно на извозниот квалитет, ќе го стави издадениот сертификат во сила и на извозникот ќе му издаде за тоа писмено решение, а против стручното лице односно лицето на работа во стручната установа ќе ги преземе мерките предвидени со оваа уредба (член 24).

Член 20

Сојузните и републичките инспекции (пазаришната и финансиската) вршат надзор над организацијата и функционирањето на службата за контрола на квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз, како и дали пресметувањето на надоместокот за трошоците на прегледот се врши согласно одредбите од чл. 17 и 18 од оваа уредба.

Сојузните и републичките инспекции овластени се да проверуваат дали Југословенските железници и другите организации што вршат превоз на селскостопански производи наменети за извоз се придржуваат кон одредбите од оваа уредба.

Овие инспекции ги немаат овластенијата на стручната комисија од претходниот член.

Член 21

Сојузната надворешнотрговска комора ќе го брише од листата од чл. 10 на оваа уредба стручното лице овластено за контрола на квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз, ако биде тоа осудено за кривично дело или за стопански престап за кој е пропишана казната забрана на запослување на работни места на кои се вршат надворешнотрговски работи (чл. 18 од Уредбата за надворешнотрговското работење — „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 25/55).

Сојузната надворешнотрговска комора ќе го брише од листата стручното лице или стручната установа, ако стручната комисија од чл. 19 од оваа уредба утврди дека стручното лице односно стручната установа издава сертификати спротивно на одредбите од оваа уредба.

Сојузната надворешнотрговска комора може да го брише од листата стручното лице, ако тоа биде осудено поради дисциплински престап во смисла на одредбата од чл. 24 на оваа уредба или ако не покажува достаточна стручност при вршењето на должноста што му е доверена.

V. Казнени одредби**Член 22**

Со парична казна до 5,000.000 динари ќе се казни за стопански престап:

1) извозникот што ќе извезе селскостопански производи без сертификат;

2) извозникот кој стручно лице овластено за контрола на квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз го потпишува да издаде сертификат за квалитетот иако селскостопанските производи не му одговараат на пропишаниот југословенски стандард односно на извозниот квалитет;

3) стопанската организација која без сертификат прими на превозење селскостопански производи наменети за извоз.

Член 23

Одредбите од чл. 53 до 55, чл. 57 и 58 од Уредбата за надворешнотрговското работење сообразно ќе се применуваат и на стопанските престапи од чл. 22 на оваа уредба.

Член 24

За повреда на одредбите од ова уредба стручните лица или лицата на работа во стручни установи овластени за контрола на квалитетот на селскостопански производи наменети за извоз, одговараат кривично, дисциплински и материјално според прописите што важат за државните службеници.

Сојузниот Државен секретаријат за работи на општата управа и за буџет ќе определи кои дисциплински судови ќе бидат надлежни за изрекување на дисциплинските казни на лицата од претходниот став.

VI. Завршни одредби**Член 25**

Се овластува сојузниот државен секретар за работи на народното стопанство да донесе поблиски прописи за примена на оваа уредба.

Член 26

Со влегувањето во сила на оваа уредба престанува да важи Уредбата за контрола на овошјето и зарзаватот и нивните преработки („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 68/46), како и другите прописи што се во спротивност со одредбите од оваа уредба.

Член 27

Се овластува Сојузната надворешнотрговска комора да определи од кој ден според одредбите од оваа уредба ќе се започне со вршењето на контрола на квалитетот на поодделни видови селскостопански производи наменети за извоз.

Член 28

Оваа уредба влегува во сила по истекот на 30 дена од денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р.п. бр. 269

9 јули 1955 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.**353.**

Врз основа на чл. 2 од Уредбата за социјалното осигурување на уметниците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 32/55), а во врска со чл. 20 и 21 од Законот за данокот на приходите од авторските права и за фондот за унапредување на културните дејности и чл. 105 од Законот за здравственото осигурување на работниците и службениците, Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА**ЗА СОЦИЈАЛНОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА МУЗИЧКИТЕ УМЕТНИЦИ**

1. Истакнатите музички уметници на кои уметничката работа им е основно занимање, а кои не се социјално осигурени според некој друг основ, можат да бидат социјално осигурени според одредбите од

уредбата за социјалното осигурување на уметниците. Одлуката за тоа донесува во секој поединечен случај републичката комисија за социјално осигурување на уметниците (чл. 3 и 4 од Уредбата за социјалното осигурување на уметниците) по претходно прибавено мислење од здружението на музичките уметници.

2. Музичките уметници што по одлуката на републичката комисија за социјално осигурување на уметниците се вклучени во социјалното осигурување, како и членовите на нивните фамилии, ги имаат сите права од здравственото, пензионото и инвалидското осигурување, како и правото на постојан додаток на деца, под условите и во обемот предвидени со Уредбата за социјалното осигурување на уметниците.

3. Придонесот за социјалното осигурување на музичките уметници се плаќа од средствата наплатени на име данок на приход од авторските права, на начинот предвиден во Уредбата за социјалното осигурување на уметниците.

4. Заради определување правата од социјалното осигурување и пресметувањето на височината на придонесот за социјалното осигурување, музичките уметници се разврстуваат во разреди на осигурувањето во смисла на чл. 6 од Уредбата за социјалното осигурување на уметниците.

5. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1955 година.

Р.п. бр. 250

7 јули 1955 година

Белград

Сојузен извршен совет

Го заменува Секретарот,

Потпретседател,

Мома Марковиќ, с. р.

Родолуб Чолаковиќ, с. р.

354.

Врз основа на чл. 2 од Уредбата за социјалното осигурување на уметниците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 32/55), а во врска со чл. 20 и 21 од Законот за данокот на приходите од авторските права и за фондот за унапредување на културните дејности и чл. 105 од Законот за здравственото осигурување на работниците и службениците, Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА**ЗА СОЦИЈАЛНОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА ПРЕВОДАЧИТЕ НА НАУЧНИ И КНИЖЕВНИ ТВОРБИ**

1. Преводачите на научни и книжевни творби на кои преводачката работа им е основно занимање а кои не се социјално осигурени по некој друг основ, имаат право на социјално осигурување според одредбите од Уредбата за социјалното осигурување на уметниците.

Право на социјално осигурување според оваа одлука имаат и членовите на фамилиите на преводачите на научни и книжевни творби.

2. Ќе се смета дека преводачката работа е основно занимање ако преводачот во текот на својата преводачка работа, која се признава во работен стаж, објавил просечно годишно најмалку 300 авторски страници превод од научна или книжевна проза или 600 книжевни стихови.

3. Кои лица можат да бидат осигурени според оваа одлука како преводачи на научни и книжевни творби цени, во секој конкретен случај, републичката комисија за социјално осигурување на уметниците (член 3 и 4 од Уредбата за социјалното осигурување на уметниците) по претходно прибавено мислење од републичкото здружение на преводачите односно од Сојузот на преводачите на Југославија.

4. Преводачите на научни и книжевни творби осигурени според оваа одлука, како и членовите на

нивните фамилии, ги имаат сите права од здравственото, пензионото и инвалидското осигурување, како и правото на постојанен додаток на деца, под условите и во обемот предвиден со Уредбата за социјалното осигурување на уметниците.

5. Придонесот за социјално осигурување на преводачите се плаќа од средствата наплатени на име данок на приход од авторските права, на начин предвиден во Уредбата за социјалното осигурување на уметниците.

6. Заради одмерување правото од социјалното осигурување при пресметување височината на придонесот за социјално осигурување, преводачите се разврстуваат во разреди на осигурувањето во смисла на членот 6 од Уредбата за социјалното осигурување на уметниците.

7. Ова одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1955 година.

Р.п. бр. 248

7 јули 1955 година

Белград

Сојузен извршен совет

Го заменува

Секретарот,

Момо Марковиќ, с. р.

Потпретседател,

Родољуб Чолаковиќ, с. р.

355.

Врз основа на чл. 105 од Законот за здравственото осигурување на работниците и службениците, а во врска со чл. 20 и 21 од Законот за данокот на приходите од авторските хонорари и за фондот за унапредување на културните дејности и чл. 2 ст. 2 од Уредбата за социјалното осигурување на уметниците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 32/55), Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА СОЦИЈАЛНОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА ФИЛМСКИТЕ РАБОТНИЦИ

I. Лицата на работа на определени работи на снимање и изработка филмски дела, кои не се социјално осигурани по некој друг основ, а кои се вклучуваат во социјалното осигурување според одредбите од ова одлука (во натамошниот текст: (филмски работници) имаат право на социјално осигурување според Уредбата за социјалното осигурување на уметниците.

Правото на социјално осигурување според оваа одлука го имаат и членовите на фамилиите на филмските работници.

II. Филмски работници во смисла на оваа одлука се:

1) професионалните сценаристи, редителите, снимателите, сценографите на играни филмови и професионалните филмски актери;

2) режисерите на документарни филмови, директорите на филмски екипи, снимателите на документарни филмови, снимателите на звук, асистентите на сценографи, монтажери, музичките референти, првите асистенти на режија и сликари на костими;

3) асистентите на режија, водачите на снимање, регистраторите на снимање, асистентите на снимање, асистентите на монтажери;

4) самостојните осветлувачи, самостојните маскери, самостојните реквизитери, самостојните гардеробери и другите постојано ангажирани филмски работници.

III. Филмските работници осигурени се за сето време на траењето на склучените договори за ангажман со филмски претпријатија и со други организации што се занимаваат со снимање и изработка на филмови.

IV. Филмските работници на кои ангажманот на изработка и снимање на филмски дела им е

основно и постојано занимање, осигурени се според оваа одлука и за време од една година по престанокот на ангажманот, ако во тоа време не стапат во работен однос.

Кои лица се сметаат како филмски работници на кои ангажман на снимање и изработка филмски дела им е основно и постојано занимање, утврдува со решение во секој поодделен случај републичката комисија за социјално осигурување на уметниците (чл. 3 од Уредбата за социјалното осигурување на уметниците), по претходно прибавено мислење од здружението на филмските работници.

Републичката комисија за социјално осигурување на уметниците решава, по претходно прибавено мислење од здружението на филмските работници, и за престанокот на осигурувањето на поодделни филмски работници кои по престанокот на склучениот ангажман ќе престанат да се занимаваат со филмска работа како со основно и постојано занимање.

Во поглед жалбите и приговорите против решенијата на републичката комисија за социјално осигурување на уметниците за правото на осигурување по престанокот на ангажманот се применуваат одредбите од чл. 4 на Уредбата за социјалното осигурување на уметниците.

V. Заради спроведување на осигурувањето на филмските работници според оваа одлука, филмските претпријатија и други организации што се занимаваат со снимање и со изработка на филмови се должни:

1) за сите филмски работници со кои ќе склучат договори за ангажман да му поднесат на надлежниот околински (градски) завод за социјално осигурување пријави за осигурувањето кои се пропишани за осигурување на работниците и службениците;

2) за сите филмски работници на кои ангажманот за изработка и снимање на филмски дела им е основно и постојано занимање, да и' поднесат на републичката комисија за социјално осигурување на уметниците пријава на осигурувањето по престанокот на ангажманот.

Пријавата на осигурување по престанокот на ангажманот можат да је поднесат и самите филмски работници;

Решенијата за правото на осигурување по престанокот на ангажманот, заедно со поднесените пријави, републичката комисија за социјално осигурување на уметниците ги доставува до надлежниот околински (градски) завод за социјално осигурување.

VI. Филмските работници и членовите на нивните фамилии, кои се осигурени според оваа одлука, ги имаат сите права од здравственото, инвалидското и пензионото осигурување, како и правото на постојанен додаток на деца, под условите и во обемот што се предвидени со Уредбата за социјалното осигурување на уметниците.

VII. Заради определување правата од социјалното осигурување и пресметувањето на придонесот за социјалното осигурување, филмските работници се разврстуваат за време на траењето на ангажманот, како и за време на осигурувањето по истекот на ангажманот, во разреди на осигурувањето со следните основи, и тоа:

1) сценаристе (професионални), редителите, снимателите, сценографите на играни филмови и професионалните филмски актери:

ако имаат работен стаж	се разврстуваат по разредот на осигурувањето	со основ од
до 10 години	IX	10.600 динари
од 10 до 15 години	VIII	11.500 „
од 15 до 20 години	VII	12.400 „
од 20 до 25 години	VI	13.600 „
преку 25 години	V	14.800 „

2) режисерите на документарни филмови, директорите на филмски екипи, снимателите на документарни филмови, снимателите на звук, асистентите на сценграфи, монтажните, музичките референти, првите асистенти и сликарите на костими:

ако имаат работен стаж	се разврстуваат во разредот на осигурувањето	со основ од
до 10 години	XI	8.800 динари
од 10 до 15 години	X	9.700 "
од 15 до 20 години	IX	10.600 "
од 20 до 25 години	VIII	11.500 "
преку 25 години	VII	12.400 "

3) асистентите на режија, водачите на снимање, регистраторите на снимање, асистентите на снимање, асистентите на монтажери:

ако имаат работен стаж	се разврстуваат во разредот на осигурувањето	со основ од
до 10 години	XIII	7.300 динари
од 10 до 15 години	XII	8.000 "
од 15 до 20 години	XI	8.800 "
од 20 до 25 години	X	9.700 "
преку 25 години	IX	10.600 "

4) самостојните осветлувачи, самостојните ма-скери, самостојните реквизитери, самостојните гардеробери и другите постојано ангажирани филмски работници:

ако имаат работен стаж	се разврстуваат во разредот на осигурувањето	со основ од
до 10 години	XV	6.400 динари
од 10 до 15 години	XIV	6.800 "
од 15 до 20 години	XIII	7.300 "
од 20 до 25 години	XII	8.000 "
преку 25 години	IX	8.800 "

VIII. Во работниот стаж за разврстување во разреди на осигурувањето, како и за здобивање и определување правата од социјалното осигурување, на филмските работници им се засметува, покрај времето наведено во чл. 8 од Уредбата за социјалното осигурување на уметниците, уште и времето на осигурувањето според Решението за социјално осигурување на лицата на работа на снимање и изработка на филмови („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 60/52).

IX. Придонесот за социјалното осигурување на филмските работници за време на траењето на договорниот ангажман, го плаќаат филмските претпријатија и други организации што се занимаваат со снимање и изработка на филмови, според пропишаната општа норма на придонесот за социјалното осигурување од основот на оној разред на осигурувањето во кој се разврстани филмските работници.

За осигурувањето на филмските работници во времето од една година по истекот на ангажманот, придонесот за социјалното осигурување се плаќа од средствата наплатени на име данок на приходи од авторските права, на начинот и по постапката предвидена во Уредбата за социјалното осигурување на уметниците.

X. Со влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Решението за социјално осигурување на лицата запослени во снимањето и изработката на филмови („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 60/52).

XI. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1955 година.

Ред. бр. 249

7 јули 1955 година

Белград

Сојузни извршен совет

Го заменил

Секретарот

Мома Марковиќ, с. р.

Потпретседател

Родолуб Чолаковиќ, с. р.

356.

Врз основа на ст. 5 главата XXIV на Сојузниот општествен план за 1955 година Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ ВО 1955 ГОДИНА

I. Задолжителните резерви во смисла на одредбите од главата XXIV на Сојузниот општествен план за 1955 година ќе се пресметуваат:

1) од вкупните приходи што ќе се реализираат за сметка на буџетската 1955 година според Сојузниот буџет, според буџетите на народните републики, на Автономната Покраина Војводина, на Автономната Косовско-метохиска Област, на околиите, на градовите, на градските општини со одделни права и на општините.

Во вкупните приходи како основа за пресметување на задолжителните резерви според поодделни буџети се засметуваат и дотациите што се примаат од други буџети, а се одбиваат дотациите што им се даваат на други буџети и износите што се внесуваат во поодделни фондови;

2) од вкупните приходи кои во 1955 година ќе се реализираат за сметка на поодделни фондови формирани со Сојузниот или со републичкиот општествен план, со општествените планови на околиите (градовите) или со други прописи (инвестициони фондови, фондови за унапредување на селското стопанство, фондови за унапредување на шумарство, фондови за унапредување на индустриското производство, фондови за кредитирање на стопанската изградба, фонд за регреси, фонд на разликата во цените при работењето со странство, фондови за кадрови и други општествени фондови, освен фондот на средствата за социјално осигурување);

3) од оној дел од вишокот на приходите над расходите што ќе го реализираат установите со самостојно финансирање според својата претсметка на приходите и расходите за 1955 година и внесат во своите други фондови, освен во фондот за наградување на работниците и службениците.

Од оној дел од вишокот на приходите над расходите што ќе го реализираат установите со самостојно финансирање според својата претсметка на приходите и расходите за 1955 година и внесат во соодветниот буџет, како и од другите приходи според тој буџет, ќе се пресметаат задолжителните резерви спрема оваа точка под 1);

4) од вкупните средства за самостојно располагање на стопанските организации што ќе ги реализираат организациите во 1955 година.

Како стопанската организација во смисла на одредбите од оваа одлука се сметаат сите стопански организации наведени во чл. 1 од Уредбата за наплата на приходите на буџетите и фондовите од стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 14/55).

Како средства за самостојно располагање на стопанските организации во смисла на одредбите од главата XXIV на Сојузниот општествен план за 1955 година и одредбите од оваа одлука, се сметаат:

а) кај стопанските организации што реализираат добивка: средствата за нивно самостојно располагање според чл. 48 од Уредбата за распределба на вкупниот приход на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 54/54);

б) кај стопанските организации што не реализираат добивка, туку своето учество во вкупниот приход го формираат со примена на определени проценти врз вкупниот приход (промет) — износот што се внесува задолжително во инвестициониот фонд и делот на нивното учество што останува по издвојувањето на платите според тарифниот правилник со придонесот за социјално осигурување и со определениот износ за наголемување на платите со придонесот за социјално осигурување според општествениот план на околицата (градој).

II. Задолжителните резерви според буџетските приходи и приходите на фондовите ги пресметува

Народната банка на ФНРЈ односно другата банка при која се води извршувањето на односниот буџет односно фонд, и тоа по истекот на секој месец, и се пренесува од сметката на приходите на буџетот односно фондот во корист на одделната сметка на задолжителните резерви според тој буџет односно фонд.

Установите со самостојно финансирање ги пресметуваат задолжителните резерви во срок од 20 дена по истекот на сметковната година и ги уплатуваат во корист на својата одделна сметка на задолжителните резерви при Народната банка на ФНРЈ односно при друга банка преку која ја извршуваат својата претсметка.

Разликите што ќе се покажат според одобрената завршна сметка дополнително ќе се исправаат.

Стопанските организации ги пресметуваат задолжителните резерви во сроковите во кои го пресметуваат и распоредуваат вкупниот приход и ги покажуваат според својата периодична и годишна пресметка. Народната банка на ФНРЈ односно другата банка врши контрола на пресметаните задолжителни резерви и врши блокирање на средствата на сметката на стопанската организација во височина на задолжителните резерви, или врши книжење во корист на одделна партија на задолжителните резерви на стопанската организација.

III. Комуналните и другите банки се должни наплатените износи на задолжителните резерви да ги положат при Народната банка на ФНРЈ на одделна депозитна сметка.

IV. Задолжителните резерви не може да се трошат додека за тоа не се донесат одделни прописи.

V. На износите на задолжителните резерви Народната банка на ФНРЈ и другите банки не плаќаат интереси.

VI. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1955 година.

Р.п. бр. 252

8 јули 1955 година

Белград

Сојузен извршен совет

Го заменува Секретарот, Потпретседател,
Мома Марковиќ, с. р. Родољуб Чолаковиќ, с. р.

357.

Врз основа на чл. 2 и 10 од Основната уредба за установите со самостојно финансирање („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 51/53), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА САНАТОРИУМОТ ЗА ТУБЕРКУЛОЗА „ПОХОРСКИ ДВОР“ ВО ХОЧЕ КАЈ МАРИБОР КАКО ЗДРАВСТВЕНАТА УСТАНОВА СО САМОСТОЈНО ФИНАНСИРАЊЕ

1. Санаториумот за туберкулоза „ПОХОРСКИ ДВОР“ во Хоче кај Марибор (во натамошниот текст: Санаториум), кој како буџетска установа минал на самостојно финансирање според Решението од сојузниот Државен секретаријат за внатрешни работи, бр. 10502 од 1 април 1953 година, продолжува и натаму со работата како здравствена установа со самостојно финансирање.

Седиштето на Санаториумот е во Хоче кај Марибор.

2. Задачата на Санаториумот е лекување на болни од туберкулоза, првенствено на службениците од органите за внатрешни работи од целата земја, вклучувајќи ги тука и припадниците на Народната милиција и нивните фамилии, како и лекување на други социјални осигуреници.

3. Имотот со кој управува Санаториумот се состои од основните средства што му се дадени на упо-

треба од сојузниот Државен секретаријат за внатрешни работи, од средствата со кои Санаториумот сам се здобил, како и од обртните средства што му се дадени при преминот на самостојно финансирање.

Санаториумот управува и со економијата што му е дадена со цел на подобрување исхраната и лекувањето на болните.

4. Со Санаториумот управува управен одбор, чии членови ги именува сојузниот Државен секретаријат за внатрешни работи врз основа на Уредбата за измена и дополние на Уредбата за управување со здравствените установи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 43/53) од редовите на претставниците на работниот колектив на Санаториумот, претставниците на сојузниот Државен секретаријат за внатрешни работи и претставниците на Заводот за социјално осигурување на НР Словенија.

5. Управникот на Санаториумот го назначува сојузниот државен секретар за внатрешни работи.

6. Санаториумот ги има следниве фондови со кои самостојно располага:

- а) фонд на обртните средства,
- б) фонд за наградување,
- в) фонд за замена и дополние и
- г) резервен фонд.

7. Надзорот над работата на Санаториумот го врши сојузниот Државен секретаријат за внатрешни работи.

При вршење надзорот сојузниот Државен секретаријат за внатрешни работи ги врши особено следниве права:

- а) донесува правила на Санаториумот;
- б) дава согласност на предлогот на претсметката на приходите и расходите и на завршната сметка на Санаториумот;
- в) дава согласност на систематизацијата на работните места;
- г) дава согласност на распоредот на вишоците од приходите на поодделни фондови.

8. Во случај со приходите да не можат да се покријат расходите, сојузниот Државен секретаријат за внатрешни работи предлага дотација од буџетот.

9. Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Р.п. бр. 246

7 јули 1955 година

Белград

Сојузен извршен совет

Го заменува Секретарот, Потпретседател,
Мома Марковиќ, с. р. Родољуб Чолаковиќ, с. р.

СОДРЖИНА:

	Страна
349. Указ за прогласување Основниот закон за стипендиите — — — — —	533
350. Указ за прогласување Законот за измена и дополние на Законот за стопанските судови — — — — —	536
351. Уредба за социјалното осигурување на уметниците — — — — —	536
352. Уредба за контрола на квалитетот на селскостопанските производи наменети за извоз — — — — —	539
353. Одлука за социјалното осигурување на музичките уметници — — — — —	541
354. Одлука за социјалното осигурување на преводачите на научни и книжевни творби — — — — —	541
355. Одлука за социјалното осигурување на филмските работници — — — — —	542
356. Одлука за пресметување на задолжителните резерви во 1955 година — — — — —	543
357. Решение за Санаториумот за туберкулоза „Похорски Двор“ во Хоче кај Марибор како установа со самостојно финансирање — — — — —	544